

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Правни основ за доношење одлуке

Скупштина је надлежна да усваја буџет Општине којим се одређују новчана средства за финансирање рада удружења. Из ове надлежности, Скупштина има право да усваја одлуке којим се детаљније уређује поступак трошења средстава из буџета Општине.

Правни основ за доношење одлуке о финансирању пројекта удружења из буџета Општине налази се у члану 32. ставу 1. тачки 6. Закона о локалној самоуправи, према коме скупштина Општине „доноси прописе и друге опште акте“. Иста формулација налази се и Статуту општине Пожега у члану 38. став 1. тачки 7.

Закон о буџетском систему из 2009.г. у члану 112. ставу 1. даје рок до 2015.г. свим буџетским корисницима да пређу на програмско финансирање. То значи да општина Пожега има рок до краја 2014.г. (усвајања буџета за 2015) да уведе програмско финансирање удружења из буџета.

2. Разлози за усвајање одлуке

У општини Пожега примењује се ткз. линеарно финансирања удружења. Код линеарног финансирања када удружење једном добије новац из буџета оно по правилу наставља да буде корисник буџета. Код овог начина финансирања, не постоји транспарентна и фер процедура за добијање статуса буџетског корисника и трошење новца из буџета, што отвара могућност за злоупотребу општинског новца.

Код програмског (или конкурсног) финансирања, удружења се пријављују за добијање новца из буџета по јасно утврђеној процедури уз постојање ефикасног система контроле трошења јавног новца.

У табели смо навели недостатке линеарног и предности програмског финансирања удружења.

Линеарно финансирање	Програмско финансирање
не постоји транспарентан начин добијања и трошења средстава из буџета	постоји транспарентан начин добијања и трошења средстава из буџета
доводи у привилегован положај мањи број удружења	омогућава свим удружењима из одређене области да се пријаве за добијање средстава из буџета
онемогућава „надметање удружења“	омогућава „надметање удружења“ и финансирање бољих пројеката
смањује ефикасност локалне самоуправе да решава одређене друштвене проблеме финансирањем рада удружења	повећава ефикасност локалне самоуправе да са истим буџетским средствима утиче више на решавање проблема у друштву
даје веће могућности злоупотребе јавног новца	смањује могућност злоупотребе јавног новца

3. Образложење поједних одредби одлуке

Измена буџета општине Пожега (члан 1)

Након усвајања одлуке о пројектном финансирању удружења, буџет за наредну фискалну годину треба бити усвојен у складу са поменутом одлуком. Након измена, сав новац намењен донацијама удружења налазио би се у једној буџетској ставки и трошио би се у складу са овом одлуком.

Финансирају се пројекти удружења која имају статус правног лица (члан 2)

Закон о удружењима (2009) прави разлику између удружења која немају статус правног лица и она која имају тај статус (уписана у регистар). Овом одлуком предвиђено је да донације из буџета добију само регистрована удружења. Нерегистрована удружења и неформалне групе могу учествовати у пројектима где су носиоци удружења уписана у регистар.

Финансирање удружења на основу места реализације пројекта (члан 3)

Из буџета Општине треба да буду финансирани пројекти удружења који се у већем делу реализују у Пожеги. Буџет Општине не би требало да финансира пројекат удружења које има седиште у Пожеги, а реализује се у некој другој локалној самоуправи. Са друге стране, у интересу је Општине да финансира или суфинансира удружење које нема седиште на територији Пожеге, али већину пројектних активности спроводи у општини Пожега.

У случају да се мањи део активности пројекта реализује на територији општине Пожега, може се тражити суфинансирање само за те активности.

Остављена је могућност да се финансирају и пројекти који се реализују ван теиторије Општине, уколико је то у интересу општине Пожега. Комисија за финансирање пројеката удружења мораће посебно да образложи овај поредлог.

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање без јавног конкурса (чланови 4 и 21)

Пројекти удружења из буџета општине Пожега требало би да се финансирају и суфинансирају на основу јавног конкурса. Међутим, може се догодити да након завршетка јавног конкурса у Општини, пројекат удружења буде одобрен за финансирање од другог донатора. У оваквој ситуацији, оставили смо могућност удружењу да тражи суфинансирање пројекта од општине Пожега, без јавног конкурса, у износу до 20% укупног буџета пројекта.

Комисија за финансирање пројеката удружења (чланови 7-17)

Комисија спроводи поступак расписивања конкурса, одлучивања о предлозима пројеката и надгледање пројеката који су финансирани из буџета општине Пожега. Комисија може ангажовати лица која имају знање или искуства из области за које се расписује конкурс (уколико је потребно).

Председник Општине именује чланове Комисије. У локалним самоуправама које су увеле програмско финансирање удружења, пракса је да председници општина или градоначелници именују чланове комисије која одлучује о финансирању удружења.

Приликом именовања лица, најмање два члана Комисије морају имати две године искуства у раду у удружењима (члан 9). Ово правило је предвиђено да би у Комисији били чланови који познају начин рада удружења.

Комисија доноси следећа документа (члан 15):

1. *Правилник о јавном конкурс у и условима за финансирање удружења* садржи одредбе о финансирању удружења из одлуке Скупштине и додатне услове које прописује Комисија (нпр. области у којима ће бити финансирани пројекти удружења, најмањи и највећи износ средстава који се може добити по једном пројекту и др.).
2. *Образац за подношење предлога пројеката* садржи основне податке о удружењу, циљеве, активности, буџет пројекта и др.
3. *Правилник за извештавање о реализацији пројекта* прописује периодичне извештаје о реализованим активностима и трошењу буџетских средстава. Финални извештаји удружења биће објављени на интернет презентацији општине Пожега (члан 27) у циљу бољег увида јавности у трошење јавног новца.
4. *Уговор о финансирању удружења* дефинише права и обавезе између општине Пожега и удружења чији пројекат се финансира.
5. *Друга документа у вези финансирања удружења* остављена су као могућност Комисији да процени да ли треба донети још нека документа.

Рад чланова Комисије требало би да буде плаћен, јер ће радити одговоран посао у вези одлучивања о пројектима удружења и трошењу буџетског новца. Поред тога, имаће и право и на надокнаду трошкова у вези са радом Комисије (нпр. путних трошкова).

Рокови код одлучивања о предлозима пројеката (чланови 18-20)

Удружења ће имати рок од најмање месец дана да напишу и предају предлог пројекта Комисији, од дана расписивања јавног конкурса. Ова одредба је уведена да се не би десило да рок за подношење пројекта буде кратак и да удружења објективно неће моћи да предају предлог пројекта.

Комисија има рок од месец дана да одлучи о финансирању предлога пројеката. Листе одбијених и прихваћених предлога пројеката, Комисија објављује у Службеном гласнику општине Пожега, да би јавност имала увида у рад Комисије.

Председник Општине, као представник и заступник Општине и налогодавац буџета, закључује уговор о финансирању пројеката са удружењима које је предложила Комисија.

Уговор о финансирању удружења из буџета Општине (чланови 23-26)

Уговором о финансирању удружења уређују се права и обавезе између Општине и удружења чији се пројекат финансира.

Одлуком је предвиђено да се уговор састоји од:

- одобреног пројекта (садржи циљеве, активности, буџет пројекта и др.)
- у коме времену се реализује финансирање пројекта удружења од стране Општине (најкасније до краја фискалне године)
- поступак исплате средстава (динамика исплате новца из буџета Општине на рачун удружења)
- обележавање Општине као донатора (јасно означавање да општина Пожега финансира пројекат удружења)
- услови и поступак раскида уговора, у случају грубог кршења уговора о финансирању
- уколико је куљена опрема, располагање опремом након завршетка пројекта

4. Финансијска средства за спровођење одлуке

Додатна финансијска средства за спровођење одлуке о финансирању пројеката удружења у општини Пожега потребна су за рад Комисије за финансирање пројеката удружења.

Пет чланова комисије требало би да добију новчане надокнаде за свој рад, као и надокнаду трошкова које имају у вези рада Комисије. Одлуком о буџету требало би да буду предвиђена средства за рад Комисије, а председник Општине требало би да одреди висину новчаних надокнада.